

Täysistunto

Keskiviikko 23.10.2024 klo 14.00—17.00

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 166/2024 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa tässäkin, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan 30 minuuttia. Jos puheenvuoroja ei ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Esittelypuheenvuoro, ministeri Essayah, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.57 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Näitä hallituksen esityksiä on nyt tässä sitten jonossansa, ja tämän hallituksen esityksen mukaan säädettäisiin poikkeuksesta metsästyslain säännöksessä, jonka nojalla on kiellettyä jäljittää vieraslajinisäkkäitä pyyntitarkoituksessa. Tällä esityksellä on tarkoitus mahdollistaa droonien hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Näin parannetaan vieraslajien torjuntaa sekä vahvistetaan luonnon monimuotoisuutta arvokkaan suomalaisen luonnon turvaamiseksi.

Vieraslajiksi kutsutaan kasvi-, eläin- tai eliölajia, joka on levinnyt ihmisen myötävaikutuksella alueelle, jonne se ei olisi muuten esimerkiksi maantieteellisen esteen takia voinut levitä. Haitalliset vieraslajit ovat yksi merkittävimmistä luonnon monimuotoisuuden uhkatekijöistä, ja siksi niiden torjunta on keskeinen keino luontokadon estämisessä. Torjunnalla estetään myös vieraslajien aiheuttamia taloudellisia ja terveydellisiä haittoja.

Ehdotettu muutos mahdollistaa droonien hyödyntämisen muun muassa supikoirien pyynnissä. Supikoira on haitallinen vieraslaji, jonka kantaa pyritään määrätietoisesti pienentämään. Se muun muassa tuhoaa maassa pesivien lintujen munia, tappaa lintujen poikasia ja aikuisia sekä haittaa lintujen pesimärauhaa. Supikoirakannan tehokas rajoittaminen on erityisen tärkeää myös tautien, kuten rabieksen ja loistautien, leviämisen estämisen kannalta.

Metsähallitus ja Suomen riistakeskus ovat selvittäneet droonien käyttömahdollisuuksia supikoirien pyynnissä elinympäristöjen kunnostamista edistävän niin kutsutun Helmi-ohjelman vieraspetohankkeen yhteydessä. Kokeilussa on havaittu, että droonien avulla ruovikoiden supikoiratilanne pystytään hyvällä kartoitussäällä varmistamaan nopeasti ja parhaimmillaan supikoiran esiintymisestä ruovikoissa on saatavissa lähes täysi varmuus.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2024 vp

Esityksessä ehdotetaan myös, että kun uusia vieraslajeja lisätään kansalliseen vieraslajiluetteloon, niitä koskeva enimmäissiirtymäaika olisi nykyisen kahden vuoden sijaan kolme vuotta. Kolmen vuoden siirtymäaika olisi perusteltavissa esimerkiksi tilanteissa, joissa lajilla on pitkä kasvatusaika tai lajin määrittely kansallisesti merkitykselliseksi, haitalliseksi vieraslajiksi aiheuttaa kaupallisille toimijoille merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

Vieraslajeihin liittyvät kiellot, kuten kasvattamista koskeva kiello, voidaan säätää siten, että ne tulevat voimaan vasta siirtymäajan jälkeen. Joitakin haitallisia vieraslajeja on tähän mennessä jätetty lisäämättä kansalliseen vieraslajiluetteloon liian lyhyen siirtymäajan vuoksi. Eli tällä nimenomaan halutaan tätä vieraslajiluettelon kattavuutta parantaa, kun annetaan lisää aikaa määritellä se vieraslaji. Tämä tietysti edistää vieraslajien haittojen torjuntaa.

Tämä esitysluonnos oli lausuntokierroksella keväällä 2024, ja lainsäädännön arviointineuvosto otti kantaa siihen esitykseen lausunnossaan 2.9.2024.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia esittelystä. — Sitten puhujalistaan. — Edustaja Ronkainen poissa, edustaja Perholehto poissa, edustaja Jukkola poissa. — Edustaja Kinnari, olkaapa hyvä.

16.01 Teemu Kinnari kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Esityshän on sinällään hallitusohjelman mukainen. Siinä on ilmoitettu, että hallitus haluaa puuttua haitallisten vieraslajien, niin kasvien kuin nisäkkäidenkin, torjuntaan. Oikeastaan tämä näkökulma, mikä tässä on keskeistä, on nimenomaan näiden miehittämättömien ilma-alusten, droonien, hyödyntäminen erityisesti supikoirien metsästyksessä.

Kuten tiedetään, tästä on kokeilu tehty ja se on osoittautunut äärimmäisen tehokkaaksi, ja kun samaan aikaan tiedetään meidän taantuneet vesilintukannat, jotka ovat ihan faktaasia, ja keskeisimpiä nisäkkäitä, mitkä sitä ongelmaa ylläpitävät, ovat supikoira ja minkki, niin nimenomaan supikoiran osalta tämä on äärimmäisen toimiva keino niitten ruovikoiden kartoituksessa. Jotta ei tule väärää kuvaa, niin droonejahan käytetään vain kartoituksessa, ja sitten se metsästäminen tapahtuu niillä keinoin, mitkä on metsästyslaissa määrätty.

Ilolla otan tämän vastaan, ja me valiokunnassa tehdään sitten siihen oman lausuntomme. Tämä on äärimmäisen hyvä esitys. Kiitos ministerille.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Viljanen poissa. — Edustaja Rantanen, Piritta, olkaapa hyvä.

16.02 Piritta Rantanen sd: Kiitos, rouva puhemies! Joo, tästä esityksestä voi myös ilolla todeta, että hyvä, että tämä tulee, ja nimenomaan näin, että meidän pitäisi pysyä monessa muussakin asiassa tämän teknologisen kehityksen mukana. Nämä droonit ovat kyllä äärimmäisen hyvä keino puuttua niin tähän eläinpuoleen kuin kasvipuoleenkin.

Omassa kunnassani oli esimerkiksi viime kesänä tällainen pelillistetty kokeilu, jossa nimenomaan näitä vierasperäisiä kasveja oli karttaappiin laitettu, ja kun nuoret siellä kävivät niitä tuhoamassa, niin siitä jopa sai tällaisen euromääräisen korvauksen. Ajattelen niin, että nämä ovat niitä asioita, joilla pystymme aidosti hyvin tehokkaasti puuttumaan vaikka näihin asioihin, ja tämä on erinomaisen hieno asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2024 vp

Tämä siirtymäaika kahdesta kolmeen vuoteen pikkaisen huolestuttaa, eli onkohan niin, että tätä siirtymäaikaä käytetään sitten tarpeen mukaan, vai onko automaattisesti niin, että se siirtyy sinne kolmeen vuoteen, vai käytetäänkö siinä jonkinlaista harkintaa?

Nyt kun puhumme näistä vieraslajeista, niin samalla kysyn tässä — kirjallisen kysymyksenkin olen aiheesta tehnyt — rikkakananhirssistä ja siitä, kuinka se on paikallisesti todettu todella hankalaksi torjuttavaksi: onko näkymää siitä, mitä voisimme tehdä torjuaksemme paremmin tätä rikkakananhirssiä, joka kyllä varmasti on yksi niistä lajeista, jotka eivät Suomen luontoon kuulu?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

16.04 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministerille tämän erinomaisen esityksen tuomisesta tänne saliin. Käsillä olevan esityksen tarkoituksena on suojella suomalaista luontoa haitallisilta vieraslajeilta. Näitä vieraslajeja ovat muun muassa esityksessä mainittu supikoira sekä aikaisemmin tänä vuonna julkisuuteen vimmallalla tunkeutunut lupiini. Supikoirien metsästyksen osalta tämä lakiesitys sallisi droonien käyttämisen pyynnissä, mikä tehostaisi huomattavasti pyyntiä erityisesti saaristo-oloissa. Supikoirakannan tehokas rajoittaminen on erittäin tärkeää muun muassa vesilintujen ja metsäkanalintujen suojelemiseksi sekä joidenkin loistautien leviämisen estämisen kannalta.

Lisäksi esityksessä mahdollistettaisiin vieraslajiluettelon siirtymäajan keston pidentäminen kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen. Nykyinen kahden vuoden siirtymäajan enimmäiskesto on vaikeuttanut joidenkin kasvilajien lisäämistä haitallisten vieraslajien luetteloon tai estänyt sen lopulta kokonaan. Vuonna 2023 isotuomipihlaja jätettiin pois kansalliseen luetteloon ehdotettavien uusien lajien joukosta. Ratkaisuun vaikutti se, että isotuomipihlajan kasvatus myyntikokoiseksi taimeksi kestää 3—4 vuotta, ja asetusmuutoksen valmistelun aikaan viljelyssä oli yli puoli miljoonaa tainta. Ottaen huomioon isotuomipihlajan merkitys sekä taloudellisten menetysten suuruus taimi- ja puutarha-alalla, sen kansalliseen luetteloon ottamisen katsottiin vaativan kahta vuotta pidemmän siirtymäajan. Pidempi siirtymäaika mahdollistaa taloudellisten tappioiden minimoimisen sekä sen, että laji ylipäättään siirtyy haitallisten lajien luetteloon.

Kokonaisuudessaan esityksen tarkoituksena on Suomen luonnon ja monimuotoisuuden turvaaminen, joka on Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaus. Haitalliset vieraslajit ovat merkittävä uhka luonnon monimuotoisuudelle. Suomen arvokasta luontoa on suojeltava. Esityksellä on arvioitu olevan myönteinen vaikutus lajien elinvoimaisuuteen, runsauteen ja kirjoon, ja se myös edistäisi uhanalaisten lajien edellytyksiä selviytymistä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen.

16.06 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aivan erinomainen lakiesitys, ja lämpimästi kannatan näiden vieraslajien poistamista tehokkaasti.

Hieman ihmettelen sitä, miten vaikeaksi kaikki tehdään. Kyllähän jokainen tietää, että supikoira on riistan tuhoaja numero yksi. Se kyllä puhdistaa metsäkanalintujen pesät ihan varmasti. Kun kevät on, niin siellä, missä on supikoiria, niissä pesissä ei varmasti ole mitään. Se on kyllä niin tehokas kaveri puhdistamaan ne.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2024 vp

Sama koskee villiminkkiä. Kesämökinikin rannassa sitä on yritetty pyytää monilla pyydyksillä, vaan ei vain kaveri jää kiinni. Olen aina leikillä sanonut tästä villiminkistä, että se on täydellinen peto. Kun oppisi vielä lentämään, niin sitten olisi aika hankala kaveri, koska kaiken muun se osaa jo, mutta lentää se ei vielä osaa. [Naurua ministeriaition suunnasta]

Mutta vakavasti puhuen, vieraslaji on myös koirasusi. Näin tässä ihan järkytyksekseni jostakin valtakunnan lehdestä ihan värikuvan, aikakauslehti ilmeisesti, kun oli värikuvan kanssa painettu lehteen: viimeisin tänä syksynä pannoitettu susi. Ei ikinä ole susi — vaalea iso koiranhurttu, jolla oli isot korvat niin kuin saksanpaimenkoiralla, ja se oli muka sutena pannoitettu. Minulle tuli mieleen, että aikanaan naapurissa oli samannäköinen. Siinä lähinaapurissa yhdellä herralla oli sekarotuinen koira, jonka nimi oli muistaakseni Sepe. Se oli ihan sen näköinen. Jos tuo on susi, niin hyvänen aika. Missä on Suomen maa- ja metsätalousministeriön riista-asioita hoitavien ihmisten asiantuntemus, jos tuo on susi? Näkee jo huononäköisenkin, että tuo on aivan varmasti koira. Sille oli susipannoitussyhtiössä pantu tutkapanta kaulaan, että sitä voidaan seurata.

Nyt tässä ollaan, arvoisa puhemies, puhumassa erittäin vakavasta asiasta, kun täällä pääkaupunkiseudulla, viimeksi jossakin tuossa Kirkkonummen lähellä, oli otettu kuva, missä susi lähestyi iltalenkillä henkilöä, jolla oli kaksi koiraa mukana, ja susi oli ihan muutaman metrin päässä. Sitä katsottiin, että olikohan vaikea tilanne. Erittäin vaarallinen tilanne. Siinä tilanteessa olisi voinut sattua ihan mitä tahansa, koska se suden hyökkääminen — hyökkääkö se koiran kimppuun vai ihmisen kimppuun — on ihan siitä kiinni, mikä se tilanne siinä on. Se voi päättyä onnellisesti, niin kuin nyt onneksi päättyi, mutta se voi päättyä myös todella ikävästi. Nyt, kun näitä koirasusia on, niin ei minkäänäköistä kontrollia ole tässä, mikä on aito susi. Aidosta harmaasudesta on tarkat tuntomerkit, ihan tarkat tuntomerkit, jotka kaikki vähänkään metsästystä osaavat ihmiset tietävät, niin että miksi ministeriössä näissä asioissa on lepsuillu? Sekään kuvissa näkynyt pannoitettu susi ei ikinä ole susi, vaan varma koirasusi. Näkyy kilometrin päähän.

Kysyn ministeriltä: onko näihin kiinnitetty huomiota? Pitäisihän näihin kiinnittää huomiota, koska täällä rupeaa kohta ihmisiä joutumaan susien uhriksi. Ja nimenomaan riski ovat nämä koirasudet, koska ne perimältään ovat enemmän koiria kuin susia ja ne ovat täydellisesti menettäneet ihmispelon. Ne tulevat ihan pihapiiriin niin kuin koira, joka on kulkenut tuolla kylillä ja etsii päivän ruokaansa. Se tulee samalla keinoin pihaan. Kysyn teiltä, arvoisa ministeri: mitä tälle hommalle tehdään?

Ja yhtenä pienenä vinkkinä, kun te ministeriössä istutte vastuullisessa virassa, niin toivon, että lähdette edistämään tätä ja nopeasti. [Puhemies koputtaa] Metsästysseuroilla on erittäin hyvät systeemit villiminkkien poistamiseen, [Puhemies koputtaa] samoin supikoirien poistamiseen. Tukekaa sitä metsästysseurojen työtä. Siellä on osaaminen ja taito, eikä maksa mitään. [Puhemies koputtaa] Se porukka mielellään hoitaa riistaa, koska se on heille...

Arvoisa puhemies! Jos sallitte muutaman kymmenen sekunnin ylityksen. Ilomantsista tiedän, että moni, moni metsästäjä ei ole viimeiseen viiteen vuoteen kaatanut yhtään riistaeläintä, ei yhtään. [Puhemies koputtaa] Heidän elämäntehtävänsä on riistanhoito. He poistavat luonnosta villiminkkejä ja supikoiria ja niin edelleen. [Puhemies koputtaa] Tukekaa tätä työtä. Siinä teette parhaan teon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2024 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, kiitoksia. — Ja sitten ministerille vielä vastauspuheenvuoro, ja enintään kolme minuuttia.

16.10 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah: Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin tästä siirtymäajasta, mistä edustaja Rantanen kysyi: Oikeastaan voi sanoa, että edustaja Strandman vastasi siihen kyllä erinomaisen hyvin sillä esimerkillä, minkä hän kertoi vieraslajiluetteloon päättämisestä. Elikkä tällaisessa tilanteessa on tietysti ihan kohtuullista, että tämä siirtymäaika on tarpeeksi pitkä, jotta esimerkiksi nämä taloudelliset menetykset voidaan kohtuullistaa ja jotta toisaalta että ei käy niin, että laji jäisi kokonaan merkitsemättä vieraslajiluetteloon. Siinä mielessä katson, että siirtymäajan pidentäminen on sinällensä aivan perusteltu.

Sitten täältä edustaja kysyi vielä myöskin rikkakananhirssistä. Tosiaankin tällä hetkellä on tarkoitus siinä vaiheessa, kun meillä taas EU-tasolla tehdään näitä päivityksiä, myöskin rikkakananhirssin kohdalla tehdä päivityksiä. Tällä hetkellä tämä ongelma on se, että sitä ei oikein millään pystytä torjumaan ja näitä tulee ostettujen siemenlajikkeitten joukossa. Tietenkin se, että näissä siemenlajikkeissa me sallitaan tietty määrä epäpuhtauksia, on omalla tavallaan haastavaa. Voisi sanoa, että esimerkiksi kotimaisissa siemenlajikkeissa, joissa on pystytty varmistamaan, että lähtömaa on Suomi, tämäntyyppisiä ongelmia ei ole ollut. Mutta monta kertaa siemenlajikkeen hinnalla on se vaikutus, että miksi sitten ostetaan sitä halvempaa, jossa saattaa epäpuhtauksia olla joukossa.

No sitten edustaja Hoskonen nosti esiin tämän koirasusiasian. Nyt edustajalta on ehkä jäänyt huomaamatta, että meillä keväällä korkein hallinto-oikeus on antanut päätöksen siitä, että koirasudet ovat vieraslaji, ne saa hävittää kohdatessa. Elikkä kyllä, se on todellakin vieraslaji, ja ne saa hävittää. Elikkä meillä koirasusien kohdalla eivät päde mitkään muiden susien kohdalla olevat suojelusäännökset, vaan se on vieraslaji, joka on niin sanotusti henkipatto.

Tästä on jo tältä kesältä esimerkki. Kaakkois-Suomessa oli tällainen pienimuotoinen lauma, ja siellä onnistuttiin ainakin toinen näistä koirasusista dna-näytteillä varmistamaan. Käsittääkseni myös Vöyrin alueella on liikkunut tällainen koirasusilauma, mutta sen kohdalla ei ihan vastaavaa onnistumista ole ollut.

Mutta todellakin, kyllä, nämä koirasudet saa hävittää, siitä ei ole enää kahta kysymystä. Siinä mielessä tuo kevään oikeuden päätös on nyt hyvä monellekin metsästysseuralle ja näille toimijoille, jotka käytännössä tämän asian tulevat toteuttamaan. Me emme ministeriöstä, virkamiehet, lähde näitä koirasusiakaan metsästämään, vaan tämä tietenkin kuuluu meidän järjestelmässä meidän hyvää työtä tekeville metsästysseuroille.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja Hoskonen edelleen. Olkaa hyvä, edustaja.

16.14 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Vielä lyhyesti näiden koirasusien mahdollisesta metsästämisestä:

Suomesta ei löydy yhtään metsästäjää, joka sen uskaltaisi tehdä. Jos Ilomantsissa joku ampuisi koirasuden, joka olisi selvästi häntä pystyssä juokseva, vaalea eläin, jolla on isot korvat niin kuin saksanpaimenkoiralla, niin takuuvarmasti käräjäoikeus tuomitsisi hänet suden kaadosta. Oli aivan onneton se Perhon tapaus, jossa ihminen tuomittiin suden kaadosta, ja se oli varmasti koirasusi. Kaikki me tiedämme, jos hieman viitsitte perehtyä sii-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2024 vp

hen taustaan, mitä siinä kävi ja mitä olivat ne kamalan oikeuden päätöksen seuraukset... En lähde niitä erittelemään enkä ihmisille lisää tuskaa tuottamaan, mutta kyllähän pitää järki tulla tähän hommaan.

Ottakaa, arvoisa ministeri, selvää siitä sudenpannoitusporukasta, mitä ihmettä ne tekevät. Sekin kuva, mikä oli lehdessä, on aivan varmasti koirasusi. Sudella ei ole koskaan niin isot korvat, eikä se ole tuon värinen ikinä, ja jos se häntä pystyssä juoksee tuolla teitä pitkin, niin se ei ikinä ole susi, mutta menepä semmoinen ampumaan — jos minä sen ampuisin vaikka kesämökkini kuistilta, niin linnassahan minä istuisin ja iltalehdet olisivat kimpussa ja vihreät pitäisivät täällä pilkkapuheita, kun olen suden salakaataja. Ei semmoista ole. Tohmajärvellä, vai oliko se Joensuun puolella entisen Enon kunnan alueella, maanviljelijän pihattoon meni ”susi” ja raateli aitauksessa nuoren vasikan ja söi sen siinä, siis sisällä rakennuksessa. Väittääkö joku, että se on susi? Ei ikinä. Oikea harmaasusi ei pihaan tule, ei millään hinnalla, vaan kun on onnistuttu levittämään tämä koirasusi-ideologia tähän maahan, niin niitä on sitten.

Kun silloin 2020 tai 2021 tein tutkimusta, niin Ilomantsin, Lieksan, Nurmeksen, Juuan ja Kuhmon alueella oli silloin 150 sutta. Siellä oli silloin, arvoisa puhemies, yksi tapaus, josta keskustelin maanviljelijän kanssa: Hänen maatalouslomittajaansa, joka on ammattiosaava, erinomainen maatalouslomittaja, oli pyydetty lopettamaan, ampumaan, yhdessä talossa oleva eläin — oli otettu jostakin aito susi kiinni, ja sitä risteytettiin isojen koirien kanssa. Tein siitä kantelun oikeusasiamiehelle ja odotin, että poliisiviranomainen puuttuu asiaan ja tutkii sen jutun, koska sehän on rikos tämmöistä aitoa sutta risteyttää ison koiran kanssa. Se on rikos, ihan selvästi. Ei mitään kuulunut, ei ketään kiinnostanut. Ja nyt on niin monta läheltä piti -tapausta ollut, jossa pieni lapsi on ollut koulutiellä hengenvaarassa. Ilomantsissa ne kaksi tapausta tiedän — jos taksinkuljettaja olisi ollut huolimaton tai vastuu- ton ja hän ei olisi sitä lasta vienyt kotiin, niin miten olisi sille lapselle käynyt?

Kun täällä on paljon osajia tässä talossa, niin toivoisin, arvoisat edustajakollegat, että näihin asioihin otetaan tiukasti kantaa, koska jos me emme näitä asioita hoida eduskunnassa, niin kuka meistä menee esittämään sitten surunvalittelut siihen taloon, jonka pieni lapsi on tullut syödyksi? Lähin tapaus oli tuossa niinkin lähellä kuin lähellä Porkkalannientä — paikkaa en nyt tarkalleen tiedä, missä se siinä oli, mutta ainakin videon olen nähnyt. Nyt pitää tässä talossa tulla herätys ja ihan oikeasti tähän ruveta paneutumaan, koska ei löydy semmoista metsästäjää, joka menee suden ampumaan koirasutena. Se loppui se metsästys, ja siinä alkoi tie leivättömän pöydän ääreen ja paikkaan, missä verhot tehdään raudasta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kinnari, ja sen jälkeen vielä ministeri vastaa lyhyesti.

16.17 Teemu Kinnari kok: Kiitos, rouva puhemies! Otin puheenvuoron siksi, että tästä rikkakanahirssistä syntyi keskustelua — mikä oli ihan hyvä, että syntyi. Itse asiassa torjunta-aineasian kohdalla tuolta etupöntöstä sanoin, että tämä rikkakanahirssi valitettavasti tulee tässä salissa kuulumaan vielä useamman kerran. Otan sen siksi esille, että sehän on ainakin tilastojen mukaan väitetyksi pahin mahdollinen peltoviljelyn rikkakasvi ja se on nyt tullut Suomeen. Meillä on se tiedossa, tai sitä on pystytty jossain määrin todistamaan. Tietysti se alkuperäketju on erityisesti tuontisiemenessä ja ilmeisesti monimuotoisuuskukkapelloissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2024 vp

Tämä on todella vakava asia. Oikeastaan syy, miksi pyysin puheenvuoron, on kysymys ministerille: mihinkä toimiin on ryhdytty tältä osin, että näitten tuontisiemenien, sertifiointien ja alkuperäketjujen osalta pystyttäisiin varmistamaan? Nämä ovat tietysti tärkeitä kasviseoksia olleet näitten monimuotoisuuspeltojen osalta, mitä on haluttu edistää, mutta sitten siinä on se toinen puoli, että jos viljelijä niitä käyttää ja saa sitten vieraakseen sen rikkakanahirssin — yksittäinen kasvi voi tuottaa sen 40 000 itävää siementä, [Puhemies koputtaa] jotka kymmenen vuotta pysyvät itämiskykyisinä — niin sehän on hirmupommi. Elikkä onko ryhdytty toimiin, jotta tätä ongelmaa pystytään rajalla torjumaan? Meillä on nyt joka tapauksessa sitä kotimaassa jo olemassa, niin että tätä ongelmaa on meillä jo olemassa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten vielä ministeri, olkaa hyvä.

16.18 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Jos aloitan rikkakanahirssistä — hukkakaura on toinen tällainen vastaavanlainen ongelma — niin täytyy sanoa, että kyllä tämä EU-alueella on siinä mielessä hankala, että meillä ovat ne siemenlajikkeet, joita on mahdollisuus koko EU-alueella myydä, ja niissä ovat ne tietyt pitoisuudet, minkä verran niissä sitten saa olla tätä, voisiko sanoa, valitettavasti myöskin haitallista ainetta mukana. Elikkä siinä mielessä tämä puhe ei näissä kaikissa ole ihan vastaavaa tasoa kuin mitä se on suomalaisissa siemenissä. Siinä mielessä jotenkin vain ajattelisin, että tässä olisi taas jälleen kerran suomalaisilla tuotteilla etulyöntiasema.

Mutta vielä haluan myöskin edustaja Hoskoselle vastata, että olen tästä asiasta eri mieltä, etteikö tavallinen susi käy myöskin lampaitten kimppuun tai tule sinne piha-aitaukseen. Siksi meille on nyt kesällä tullut tämä poikkeuslupa-asetus, jossa on siis mahdollista tosiaankin se, että ei tarvitse kohdistaa yksittäiseen yksilöön vaan voi kohdistaa laumaan tämän suden poistamisen, mikä helpottaa esimerkiksi sellaisena sulana aikana, jolloin me emme voi vaikka jälkiä seurata ja katsoa, että se on juuri tämä yksilö, joka nyt on käynyt tuhojaan tekemässä.

Mutta vielä näihin koirasusiin. Elikkä nämähän DNA-näytteillä varmistetaan, että kyseessä on nimenomaisesti tällainen risteytetty vieraslaji. Kyllä tosiaankin näitä on onnistuttu tänäkin kesänä poistamaan. Todella ne eivät kuulu missään nimessä Suomen luontoon. Se, mikä on huolestuttavaa, on se, että tietenkään näillä lähtökohtaisesti ihmisarkuus ei ole edes sitäkään luokkaa, mitä se on tavallisella sudella. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.